

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра прикладної психології

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з науково-педагогічної
роботи

"_____" _____ 20__ р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Психологія

Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	03 гуманітарні науки
Спеціальність:	035 філологія
Освітня програма:	Германські мови та літератури (Переклад включно), східні мови та літератури (Переклад включно), романські мови та літератури (Переклад включно)
Вид дисципліни:	за вибором
Факультет	іноземних мов

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету психології

“ _____ ” _____ 20__ року, протокол №__

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Гуляєва О.В. кандидат психологічних наук, старший викладач

Програму схвалено на засіданні кафедри прикладної психології

Протокол від “ _____ ” _____ 20__ року №__

Завідувач кафедри Кряж І.В.

_____ (І.В.Кряж)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією факультету психології

Протокол від “ _____ ” _____ 20__ року №__

Голова методичної комісії Гімаєва Ю.А.

_____ (Ю.А.Гімаєва)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією факультету іноземних мов

Протокол від “ _____ ” _____ 20__ року №__

Голова методичної комісії Варенко Т.К.

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни « Психологія» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

напряму 035 філологія

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з основними положеннями, напрямками та дослідженнями сучасної психології, а також придбання досвіду щодо подальшого використання психологічних знань у практичній діяльності бакалавра

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- здатність розуміти основні принципи буття людини и суспільства, відповідальне діяти (ЗК1);
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК4);
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації психологічного характеру з різних джерел (ЗК 3);
- здатність застосовувати знання з психології в практичній діяльності філолога та перекладача (ЗК6);
- здатність вільно оперувати психологічною термінологією для розв'язання професійних завдань (ФК7);
- знання загальноприйнятих норм поведінки і моралі у міжособистісних та професійних стосунках і створення умов для їх дотримання (ФК12).

1.3. Кількість кредитів

3 кредита

1.4. Загальна кількість годин

90 години

<i>1.5. Характеристика навчальної дисципліни</i>	
Нормативна / <u>за вибором</u>	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	
Семестр	
3-й	
Лекції	
32 год.	
Практичні, семінарські заняття	

Лабораторні заняття	
Самостійна робота	
58 год.	
Індивідуальні завдання	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, студенти мають досягти таких результатів навчання:

знати:

- базові психологічні поняття (ПРН2);
- особливості психічних закономірностей (ПРН3);
- основні методики, які пов'язані з вивченням психічних закономірностей (ПРН3);

вміти:

- орієнтуватися в різноманітних питаннях, які пов'язані з загальною психологією (ПРН1; ПРН2; ПРН3);
- орієнтуватися в науковій літературі, яка присвячена питанням що пов'язані з психологією(ПРН2) ;
- аналізувати психологічні особливості та характеристики людини (ПРН4);
- висловлювати й аргументувати свою точку зору (ПРН12).

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Вступ до психології.

Тема 1. Предмет психології та її місце в системі наук: Психологія як наука про людину. Роль психологічних знань в практичному житті людини. Предмет психології. Сучасна психологія та її місце в системі наук.

Тема 2. Світ психічних явищ та методи дослідження: Психіка. Психічні процеси. Психічні Властивості. Психічні стани. Соціально-психологічні явища й процеси. Емпіричні методи. Організаційні методи. Методи обробки даних. Методи корекції.

Розділ 2. Людина у розвитку та самопізнання особистості.

Тема 3. Пізнавальні процеси: Відчуття. Сприйняття. Увага. Пам'ять та її види. Мислення. Уява.

Тема 4. Поняття «особистість» в психології: Співвідношення понять «людина», «індивід», «особистість». Біологічне та соціальне в особистості людини. Психологічна структура особистості.

Тема 5. Особливості вікового розвитку людини: Періодизація психічного розвитку. Закономірності психічного розвитку. Особливості психічного розвитку особистості у дитячому, підлітковому та юнацькому віці. Кризи.

Тема 6. Планування та вибір життєвого шляху: Поняття життєвого шляху, життєвої цілі, життєвої перспективи, особистісної перспективи, стиля життя. Життєві плани та життєвий сценарій.

Тема 7. Самосвідомість особистості: «Я-концепція», Самопізнання особистості. Самооцінка особистості. Саморегуляція особистості.

Тема 8. Темперамент особистості: Історія дослідження проблеми темпераменту. Типи темпераменту. Основні властивості темпераменту. Роль темпераменту у діяльності людини.

Тема 9. Характер людини: Поняття про характер. Структура характеру. Загальні риси типового характеру. Формування характеру.

Розділ 3. Людина у соціумі та саморегуляція людини.

Тема 10. Лідер та керівник: Поняття «лідера» та «керівника», відмінності між «формальним» та «неформальним» лідером, теорії лідерства.

Тема 11. Психологія спілкування: Поняття спілкування, його структура та види. Механізми та ефекти міжособистісного сприйняття.

Тема 12. Психологія малих груп і міжгрупова взаємодія: Види та структура малої групи. Лідерство та керівництво. Стили керівництва. Конформізм та груповий тиск.

Тема 13. Психологія конфліктів: Поняття конфлікту. Види конфліктів. Стратегії поведінки у конфліктній ситуації.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього го	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Вступ до психології.												
Тема 1. Предмет психології та її місце в системі наук		4				4,5						
Тема 2. Світ психічних явищ та методи дослідження		4				4,5						
Разом за розділом 1	17	8				9						
Розділ 2. Індивідуальні прояви та особливості особистості.												
Тема 1. Пізнавальні процеси		2				5,0						
Тема 2. Поняття «особистість» в психології		2				4,0						
Тема 3. Особливості вікового розвитку людини		2				4,0						
Тема 4. Планування та вибір життєвого шляху		2				4,0						
Тема 5. Самосвідомість особистості		2				4,0						
Тема 6. Темперамент особистості		2				4,0						
Тема 7. Характер особистості		4				6,0						
Разом за розділом 2	47	16				31						
Розділ 3. Людина у соціумі та саморегуляція людини.												
Тема 1. Лідер та		2				4,0						

керівник													
Тема 2. Психологія спілкування		2				5,0							
Тема 3. Психологія малих груп і міжгрупова взаємодія		2				4,0							
Тема 4. Психологія конфліктів		2				5,0							
Разом за розділом 3	26	8				18							
Разом	90	32				58							

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

Семінарські, практичні та лабораторні роботи не передбачені навчальним планом.

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1	Вивчення та аналіз наукової психологічної літератури з використанням фонду ЦНБ та Інтернет ресурсів	10	іспит
2	Підготовка до контролю за 1, 2 та 3 розділами	30	проміжний контроль
3	Підготовка до підсумкового залікового тестування	18	іспит
	Разом	58	

6. Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання не передбачено навчальним планом.

7. Методи контролю

Вивчення курсу супроводжується проведенням поточного та семестрового контролю якості засвоєних студентами знань.

Поточний контроль передбачає виконання тестових завдань відповідно до тем розділів. Тестові завдання складаються з 8 (закритих) питань, які передбачають вибрати вірний варіант відповіді із наданих. 7 питань оцінюються по 2 бали та 1 питання – 1 бал.

Контроль за розділами здійснюється після вивчення кожного розділу.

Семестровий контроль передбачає складання заліку у вигляді тестових завдань. Завдання містить 24 питання, із них – 22 оцінюються по 2 бали, 2 питання (на відповідність) оцінюються по 3 бали.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота													Підсумковий семестровий контроль	Сума
Розділ 1, 2 та 3														
+ 5 балів бонусних														
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	50	100
15		15						15						

Орієнтовні питання до підсумкового семестрового контролю.

1. Місце психології в системі наук.
2. Роль психології в сучасному світі.
3. Особливості психології як науки.
4. Основні завдання психології.
5. Підходи к розумінню предмета психології.
6. Поняття про психіку та класифікація основних явищ психіки.
7. Основні галузі психології.
8. Характеристика методів психології.
9. Поняття «особистість» як одне з головних понять в психології.
10. Співвідношення понять «індивід» та «особистість».
11. Фактори психічного розвитку людини.
12. Особливості психічного розвитку людини.
13. Психологічна структура особистості.
14. Поняття життєвого сценарію та життєвого шляху.
15. Загальна характеристика підходів до вибору життєвого шляху.
16. Психологічна характеристика темпераменту.
17. Психологічні особливості представників різних темпераментів.
18. Поняття характеру в психології.
19. Сутність характеру людини.
20. Типологічні моделі характеру.
21. Проблема формування характеру.
22. Структурні компоненти психологічного здоров'я.
23. Механізми підтримки та розвитку здорової особистості.
24. Фактори подолання студентського стресу.
25. Види та загально-психологічні характеристики пізнавальних процесів: відчуття, сприйняття, пам'ять, увага, мислення й уява.
26. Характеристика спілкування та його види.
27. Структура спілкування.
28. Стили спілкування.
29. Ефекти міжособистісного сприйняття.
30. Поняття конфлікту в психології.
31. Стратегії поведінки у конфлікті.
32. Класифікація груп. Види та загально-психологічна характеристика груп в психології.
33. Загальна характеристика та типи стихійних груп.
34. Специфіка форм спілкування в стихійних групах.

Приклади питань підсумкового контролю.

- Який рівень здоров'я забезпечує адаптацію особистості, гармонійне поєднання її суттєвих властивостей:

А) біологічний   Б) психологічний   В) соціальний

- Встановіть відповідність між етапи розвитку психології та її предметом:

1 етап   поведінка

2 етап   психіка

3 етап   свідомість

4 етап   душа

- Вставте пропущене слово у визначення: «... .. включає в себе унікальне поєднання рис, способів поведінки та звичок, які у сукупності визначають неповторну картину буття індивідуума»:

А) Самооцінка особистості   Б) Стиль життя   В) Темперамент, характер

**Критерії оцінювання з дисципліни " Психологія"
(2 курс факультет іноземних мов)**

9. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
1-49	FX	незадовільно	не зараховано

10.Рекомендована література

Базова

1. Рогов Е.И. Общая психология: курс лекций. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2004. – 240 с.
2. Козубовский В.М. Общая психология: познавательные процессы: Учеб.пособие. В 3 ч. Ч.2 – Мн.: Амалфея, 2004. – 368 с.
3. Козубовский В.М. Общая психология: личность: Учеб.пособие. – Мн.: Амалфея, 2007. – 448 с.
4. Леонтьев А.Н. Лекции по общей психологии. – М.: Смысл, 2001. – 511 С.
5. Максименко С.Д. Общая психология. – Ваклер, 1999. – 523 С.
6. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник. - Видання друге, перероблене та доповнене. - Київ: «Центр навчальної літератури», 2004.-222с.
7. Основы психологии: Пidrучник / За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця.-4-те вид., стереотип.-К.:Либідь,1999.-632с.
8. Павелків Р.В. Загальна психологія. Пidrучник. - К.: Кондор, 2009. - 576 с.
9. Партико Т. Б. Загальна психологія: пidrуч. для студ. вищ. навч. закл. / Т. Б.Партико.- К.:ВидавничийДім«ІнЮре»,2008.-416с.
10. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Пidrучник. 2-е вид. - К.: Каравела, 2008. - 352 с.
11. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. – СПб, 2000.- 713 С.

Допоміжна

1. Гомезо М.В., Домашенко И.А. Атлас по психологии: Информ.-метод. пособие. – М.: Педагогическое общество России, 2003.
2. Гомезо М.В., Герасимова В.С., Машурцева Д.А., Орлова Л.М. Общая психология: Учебно-методическое пособие – М.: Ось-89, 2007.
3. Психология / Под общ. ред. В.Н. Дружинина, - СПб.: Питер, 2002.